

O Maryjo, Matko Boga i Matko nasza! Poświęcamy dziś Twemu Niepokalanemu Sercu nasze domy, nasze rodziny, naszą młodzież i nasze dzieci. Niech domy nasze będą na wzór Twego domku w Nazarecie. Niech spływa na nie pokój i szczęście prawdziwe. Niech się w nich spełnia Prawo Boże i Wola Boża. Niech w nich kwitnie miłość społeczna i zgoda chrześcijańska. Niech w nich panuje całkowite zdanie się na Opatrzność Bożą. Czuwaj nad nami wszystkimi, dopomóż nam żyć po chrześcijańsku, otocz nas swoją macierzyńską opieką i racz, o Matko Niepokalana zbliżyć do nieba nasze domy i nasze rodziny, które już odtąd do Twego Niepokalanego Serca we wszystkim należeć będą. Amen.

Anna Michalska

Klasa III technikum

Kult Maryi Matki Bożej

Cel ogólny

Ukazanie form kultu Matki Bożej.

Zachęcenie do oddawania czci Maryi.

Cele szczegółowe

- wymienia różne formy oddawania czci Maryi,
- przytacza teksty źródłowe, które świadczą o kulcie Matki Bożej,
- wyjaśnia, na czym polega kult Matki Bożej,
- dowodzi potrzebę oddawania czci Maryi,
- redaguje modlitwę dziękczynną do Maryi za maczyną opiekę,
- charakteryzuje formy oddawania czci Maryi.

Metody

Medytacja, pogadanka, praca w grupach, rozmowa kierowana, ekspozycja.

Środki dydaktyczne

Pismo Święte, Katechizm Kościoła Katolickiego, karty pracy, ks. W. Zalewski, „Święci na każdy dzień”.

PRZEBIEG KATECHEZY

Modlitwa

„Zdrowaś Maryjo”.

Wprowadzenie

Medytacja

Na tle śpiewów Maryjnych odtwarzanych z magnetofonu, pokazujemy przeżrocza (lub ilustracje) z wizerunkami Matki Bożej z wybranych sanktuariów.

Odczytanie świadectwa z podręcznika ucznia.

Kardynał Stefan Wyszyński, wielki czciciel, człowiek zawierzenia Matce Bożej tak wspomina ważną uroczystość w czasie Soboru Watykańskiego II: „Pod koniec długiej uroczystości, po zakończeniu pierwszej części swojego przemówienia, Papież drugą część poświęcił

uzasadnieniu, dlaczego ogłasza Maryję Matką Kościoła. Było to wspaniałe przemówienie! Wysłuchaliśmy go z wielkim wzruszeniem. A gdy Papież oświadczył publicznie, że pragnie, aby odtąd Maryja odbierała w Kościele szczególną cześć jako Matka Kościoła, entuzjazm, radość nie miały granic.

Zrozumieliśmy, że w tych strasznych czasach, kiedy bytowanie każdego człowieka i narodów jest tak niepewne, (...) w takich chwilach trzeba ludzkość schować w najlepsze ramiona (...). Hymny Maryjne: <Salve Regina>, <Magnificat>, <Ave Maris Stella> wstrząsnęły znów potężnymi sklepionymi i wyniosłą kopułą Bazyliki Piotrowej. Gdy później opuszczaliśmy Bazylikę, podszedł do mnie kardynał Cenciar, patriarcha Lizbony, który patronuje świętemu miejscu w Fatimie. Powiedział mi: <Ja nie przemawiałem na Soborze o Matce Najświętszej, a dostałem złotą różę dla Fatimy. A Eminencja przemawiał w obronie Matki Najświętszej, więc to wam, Polakom, należy się złota róża>. Odpowiedziałem Patriarsze Lizbony: <Eminencjo, Ojciec Święty ogłosił Maryję Matką Kościoła i oddał Jej Niepokalanemu Sercu cały świat. Dla Eminencji więc złota róża, a dla nas Polaków – Serce Maryi> (Kard. Stefan Wyszyński, Gniezno, Bazylika Prymasowska, 9 grudnia 1964 r.).

Maryja obecna jest – jak widzieliśmy w wielu przejawach kultury ludzkiej – w literaturze, sztuce, muzyce, architekturze, malarstwie, rzeźbie.

Istnieją liczne sanktuaria maryjne, gdzie w sposób szczególny czczony jest Jej wizerunek: Częstochowa, Gostyń, Kalwaria Zebrzydowska, Licheń, Święta Lipka – to tylko niektóre miejsca, gdzie zmierzają w pielgrzymkach wierni, prosząc o potrzebne łaski.

Polska należy do narodów wyróżniających się szczególnym nabożeństwem do Najświętszej Maryi Panny. Przy drogach, a nawet przy drózkach polnych, można napotkać kapliczki i figury Maryi.

W chrześcijańskich domach zawieszają się obrazy, a na szyi osoby religijnej medalik z Jej wizerunkiem. Święta Matki Bożej obchodzone są zawsze uroczystości.

„Z pieśnią *Bogurodzica* szło polskie rycerstwo w bój, jak pod Grunwaldem. Z imieniem Maryi odnosiło zwycięstwa, jak pod Wiedniem, na sztandarach polskich obok orła i pogoni był niemal zawsze wizerunek Maryi. Na pancerzach dawnej huzarii lśniły Jej ryngrafy. Miasta na bramach umieszczały wizerunki Maryi jako najbezpieczniejsze puklerz i obronę, jak to jeszcze dzisiaj można oglądać w Krakowie na Barbakanie i w Ostrej Bramie w Wilnie.

Można śmiało powiedzieć, że nie ma takiej dziedziny duchowo-kulturalnej, gdzie by nie przejawiała się miłość do Najświętszej Maryi Panny” (ks. W. Zalewski, *Święci na każdy dzień*, Warszawa 1982).

Rozwinięcie

Uczniowie dokonują analizy tekstów źródłowych, starają się odnaleźć formy kultu Maryjnego.

Praca w grupach

Grupa I

„<Błogosławiona zaś Dziewica z racji (...) boskiego macierzyństwa, dzięki czemu jednoczy się z Synem Odkupicielem, i z racji swoich szczególnych łask i darów związana jest gębko także z Kościołem: Boża Rodzicielka jest pierwowzorem Kościoła, w porządku (...) wiary, miłości i doskonałego zjednoczenia z Chrystusem> (KK 62). Już poprzednio ukazano, jak Maryja od początku pozostaje z Apostołami w oczekiwaniu Pięćdziesiątnicy i jako Ta <błogosławiona, która uwierzyła>, z pokolenia jest obecna pośród Kościoła pielgrzymującego przez wiarę jako wzór nadziei, która zawieść nie może” (*Redemptoris Mater*, 42).

– Dlaczego oddajemy cześć Maryi?

Grupa II

„Wydała ona okrzyk i powiedziała: <Błogosławiona jesteś między niewiastami i błogosławiony jest owoc Twojego łona. A skądże mi to, że Matka mojego Pana przychodzi do mnie? Oto, skoro głos Twego pozdrowienia zabrzmiał w moich uszach, poruszyło się z radości dzieciątko w moim łonie. Błogosławiona jesteś, któraś uwierzyła, że spełnią się słowa powiedziane Ci od Pana>” (Łk 1,42-45).

– Jaką formę oddawania czci Maryi ukazuje tekst?

Grupa III

„Dzięki swej macierzyńskiej miłości opiekuje się braćmi Syna swego, pielgrzymującymi jeszcze i narażonymi na trudy i niebezpieczeństwa, póki nie zostaną doprowadzeni do szczęśliwej ojczyzny. Dlatego to do Błogosławionej Dziewicy stosuje się w Kościele tytuły: Orędowniczki, Wspomożycielki, Pomocnicy, Pośredniczki.(...)”

Otóż Kościół nie waha się jawnie wyznawać taką podporządkowaną rolę Maryi; ciągle jej doświadcza i zaleca ją sercu wiernych, aby oni wsparci tą macierzyńską opieką, jeszcze silniej przyłączyli się do Pośrednika i Zbawiciela” (KK 62).

– Jaką formę oddawania czci Maryi ukazuje tekst?

Grupa IV

„Obchodząc z biegiem roku tajemnice Chrystusa, Kościół święty ze szczególną miłością wielbi Błogosławioną Maryję Matkę Boga, która związana jest nierozdzielnie ze zbawczym dziełem swego Syna. W Niej podziwia i wysławia najwspanialszy owoc Odkupienia i w Niej jakby to, czego sam pożąda i ma nadzieję dostąpić” (KL 103).

„Zacznijcie, wargi nasze, chwalić Pannę świętą, zacznijcie opowiadać cześć Jej niepojętą (...)”
(Godzinki ku czci Matki Bożej)

– Jaką formę oddawania czci Maryi ukazują teksty?

Grupa V

„(...) Boża Rodzicielka jest, jak uczył już św. Ambroży, pierwowzorem (typus) Kościoła, w porządku mianowicie wiary, miłość i doskonałego zjednoczenia z Chrystusem. W tajemnicy bowiem Kościoła, który sam także słusznie nazywany jest matką i dziewicą, Błogosławiona Dziewica Maryja przodowała najdoskonalej i osobiście, stając się wzorem dziewicy i zarazem matki” (KK 63).

– Jaką formę oddawania czci Maryi ukazuje tekst?

Podsumowując wasze wypowiedzi, posłuchajcie, co na temat kultu Matki Bożej mówi Katechizm Kościoła Katolickiego:

„<Błogosławić mnie będą wszystkie pokolenia> (Łk 1,48). <Pobożność Kościoła względem Świętej Dziewicy jest wewnętrznym elementem kultu chrześcijańskiego>. Najświętsza Dziewica <słusznie doznaje od kościoła czci szczególnej. Już też od najdawniejszych czasów Błogosławiona Dziewica czczona jest pod zaszczytnym imieniem Bożej rodzicielki, pod której obronę uciekają się w modlitwach wierni we wszystkich swoich przeciwnościach i potrzebach... Kult ten... choć zgola wyjątkowy, różni się przecież w sposób istotny od kultu uwielbienia, który oddawany jest Słowu Wcielonemu na równi z Ojcem i Duchem Świętym, i jak najbardziej sprzyja temu kultowi>. Wyraża się on w świętach liturgicznych poświęconych Matce Bożej oraz w modlitwie maryjnej, takiej jak różaniec, który jest <streszczeniem całej Ewangelii>” (KKK 971).

Zakończenie

Katecheta podejmuje dialog z uczniami w oparciu o przyswojone treści, odnosząc je do ich codziennego życia:

- Jak możemy podziękować Maryi za pomoc?
- Kiedy oddajemy prawdziwą cześć Maryi?
- Jak powinniśmy odnosić się do Maryi?

Formy oddawania czci Matce Najświętszej:

- wzywanie (w dobrach doczesnych oraz nadprzyrodzonych),
- sławienie (np. godzinki),
- pozdrowienie,
- uznawanie (za Matkę Bożą, Naszą duchową Matkę),
- naśladowanie,
- inne formy czci – pielgrzymki do sanktuariów, święta Maryjne, nabożeństwa majowe i październikowe, troska o przydrożne figury, popieranie sztuki sakralnej.

W modlitwie spontanicznej wyrażmy naszą wdzięczność Maryi za to, że stała się naszą Matką i otacza nas swoją nieustanną opieką.

Pomyślmy:

- Kiedy przede wszystkim zwracam się do Matki Bożej?
- Jak mogę podziękować Maryi za pomoc?
- Kiedy oddaję prawdziwie cześć Maryi?
- Jakie jest moje uczestnictwo w kulcie Maryjnym?

Zeszyt ucznia

Cześć Maryi oddajemy ponieważ jest Matką Jezusa Chrystusa i najwspanialszym owocem Jego odkupienia.

Wnioski z pracy w grupach.

Praca domowa

Napisz list do przyjaciela, w którym wskażesz formy kultu Maryjnego.

Modlitwa

Nasze spotkanie zakończmy słowami modlitwy wielkiego poety francuskiego Paula Claudela:

„Matko Boża. Oto przychodzę do Ciebie, tym razem nie po to,
aby Cię prosić czy złożyć jakiś dar, lecz po to wyłącznie, by na
Cię spojrzeć z radością, przypomnieć sobie, żeś Twoim dzieckiem,
A Tyś moją Matką.

Przychodzę, by przez chwilę być z Tobą, Matko moja. Ja nic
Nie mówiąc śpiewam Ci z serca przepelnionego szczęściem:

Żeś Matką pięknej miłości,

Żeś Panną niepokalaną,

Żeś Matką łaski Bożej,

Żeś najdoskonalszym stworzeniem,

Jakie wyszło z rąk Stwórcy.

Z pełni serca dziękuję Ci, Matko Boża, za to, że codziennie
Czekasz na mnie, za to, że jesteś, istniejesz, po prostu za to, że
Jesteś Maryją. Matko Jezusa Chrystusa Bądź pozdrowiona”.